

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/14/2018
Identifikačné číslo spisu: 1216218337
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1216218337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Machyniaka a sudcov JUDr. Viery Petrikovej, JUDr. Edity Bakošovej, JUDr. Jany Hatalovej, PhD., JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Soni Langovej, JUDr. Aleny Prieceľovej (sudca spravodajca) v právnej veci žalobcu: Podporné pohrebné združenie na Slovensku, Ústredie Betliar, Zlatá 134, Betliar, IČO: 00 461 695 proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6 Sa 5/2017, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Okresným súdom Bratislava II, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je d ô v o d n ý.

Vecne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd Bratislava II.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Bratislava II dňa 21. novembra 2016 domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky povinnosť registrovať štatutárnych zástupcov žalobcu; Q., G. a P. Svoj návrh odôvodnil tvrdením, že žalovaný porušil ust. § 6 ods. 2 písm. d/ zákona č. 83/ 1990 Zb. o združení občanov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je žalovaný povinný registrovať štatutárnych zástupcov jednotlivých združení.

2. Okresný súd Bratislava II listom zo dňa 21. decembra 2016 pod sp. zn. 13 C 182/2016 s poukazom na ustanovenia § 3 a 4 C.s.p., § 6 ods. 1 S.s.p., § 12 C.s.p., § 25 S.s.p., §§ 40 a 43 ods. 1 C.s.p., §§ 10 a 13 ods. 1 a 2 S.s.p. vec postúpil Krajskému súdu v Bratislave. Ako dôvod uviedol, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. na základe návrhu oprávnených osôb vykonáva registráciu združení. Pokiaľ žalobca požiadal o registráciu štatutárnych zástupcov združení, pričom žalovaný ako príslušný orgán túto registráciu nevykonal, podľa súdu sa žalobca domáha odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy. Takýto druh konania patrí do právomoci správnych súdov v zmysle zákona č. 162/2015 Z.z. (S.s.p.). Na konanie v správnom súdnictve sú vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak. Žalovaný má sídlo v

obvode Krajského súdu v Bratislave, preto je tento súd príslušným na konanie o návrhu žalobcu.

3. Krajský súd v Bratislave nesúhlasil s postúpením veci. Uviedol, že podstatou sporu sú personálne zmeny vo vedení občianskeho združenia, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 83/1990 Z.z., ktorým občania realizujú právo slobodne sa združovať. V danom prípade sa jedná o súkromnoprávny spor, ktorý môže posúdiť a rozhodnúť príslušný súd v zmysle Civilného sporového poriadku. Krajský súd uviedol, že názor, že sa jedná o súkromnoprávny spor a nejde o nečinnosť orgánu verejnej správy v zmysle §§ 242 až 251 S.s.p. zastáva aj samotný žalobca, ktorý na podporu svojho tvrdenia predložil oznámenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. VI/ 1 Gd 512/16/1000-8 z 23. januára 2017 a č. VI/ 2 Gd 71/1000-14 z 01. júna 2017. Vec preto predložil na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, ďalej len „S.s.p.“) v spojení s § 11 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

5. Podľa § 8 S.s.p. kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 2 ods. 1 S.s.p. v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

7. Podľa § 4 S.s.p. orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

d/ právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

e/ štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

8. Podľa § 6 ods. 1 S.s.p. správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 6 ods. 2 S.s.p. správne súdy rozhodujú v konaniach o

- a) správnych žalobách,
- b) správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c) správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g) žalobách vo volebných veciach,
- h) žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i) žalobách vo veciach politických práv,
- j) kompetenčných žalobách,
- k) návrhoch v iných veciach.

10. Podľa § 7 písm. d/ S.s.p. správne súdy nepreskúmajú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese.

11. Podľa § 3 C.s.p. súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

12. V danom prípade kompetenčný konflikt medzi civilným súdom a správnym súdom je potrebné riešiť ako spor o vecnú príslušnosť. Podmienkou na to, aby bola vec prejednaná v rámci správneho súdnictva je tá, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo však v danom prípade konštatovať nemožno.

13. Žalobca je občianskym združením, ktoré v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 83/1990 Zb. o združení občanov v znení neskorších predpisov je právnickou osobou. Podľa Čl. 2 body 2.1. a 2.2. Stanov žalobcu predmetom združenia je poskytovanie pohrebnej podpory pozostalým po členoch združenia. Cieľom združenia je:

a/ vzájomné podporovanie sa členov a pozostalých po členoch,

b/ pomoc pri organizovaní pohrebu zomrelého člena.

Žalobca ako právny subjekt podľa § 7 ods. 1 zákona 83/1990 Zb., podáva návrh na registráciu (združenie) Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

14. V preskúmvanej veci sa žalobca domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasl. C.s.p., ktorého obsahom je uloženie povinnosti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky ako žalovanému registrovať (pôvodných) štatutárnych zástupcov žalobcu. Žalobca vo svojom návrhu tvrdí, že odmietnutím registrácie uvedených štatutárnych zástupcov malo dôjsť k porušeniu § 6 ods. 2 písm. d/ zákona o združení.

15. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 83/1990 Zb., návrh na registráciu môžu podávať najmenej traja občania, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov (ďalej len "prípravný výbor"). Návrh podpíšu členovia prípravného výboru a uvedú svoje mená a priezviská, rodné čísla a bydliská. Ďalej uvedú, kto z členov starších ako 18 rokov je splnomocnencom oprávneným konať v ich mene. K návrhu pripoja stanovky vo dvoch vyhotoveniach, v ktorých musia byť uvedené:

a) názov združenia,

b) sídlo,

c) cieľ jeho činnosti,

d) orgány združenia, spôsob ich ustanovovania, určenie orgánov a funkcionárov oprávnených konať v mene združenia a zásady hospodárenia.

Pokiaľ ministerstvo nezistí dôvod na odmietnutie registrácie združenia, vykoná do 10 dní od začatia konania jeho registráciu a v tejto lehote zašle splnomocnencovi prípravného výboru jedno vyhotovenie stanov na ktorom vyznačí deň registrácie, ktorým je deň odoslania. O registrácii sa nevydáva rozhodnutie v správnom konaní (§ 9 ods. 1 zákona o združení). Z citovaného ustanovenia nevyplýva zákonná povinnosť žalobcovi oznamovať Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky zloženie štatutárnych zástupcov resp. ich zmenu po jeho registrácii, a preto ich samostatne neregistruje. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z oznámenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 02. novembra 2016 č. VVS/1-909/90-92 (č.l.23) o neexistencii povinnosti registrácie štatutárnych zástupcov.

16. Vzhľadom na obsah a formu podanej žaloby ide o civilnú žalobu, ktorou sa žalobca domáha nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 324 a nasl. C.s.p. pred začatím konania vo veci samej. Podstatou sporu sú personálne zmeny vo vedení občianskeho združenia, ktoré žalobca považuje prijaté v rozpore so Stanovami združenia (resp. spochybňuje legitimitu orgánov združenia), ktoré sú však internou záležitosťou združenia a majú povahu súkromnoprávneho vzťahu. Navyše, na konanie o registrácii združenia sa nevzťahuje zákon o správnom konaní. Nejedná sa preto o nečinnosť orgánu verejnej správy v zmysle ustanovení §§ 242 až 251 S.s.p.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že

nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a teda nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný. Ide o súkromnoprávny spor, ktorý prejednávajú a rozhodujú civilné súdy v zmysle § 3 C.s.p. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol preto tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že súdy nižšej inštancie sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 veta druhá C.s.p.).

18. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.